

Izglītības konference "Mākslai ir nozīme!"

Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā un citu mācību jomu sadarbībai iesakām

16. augusts

	Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā						Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē	
Darba sesija (14.00–15.00)	1.1. Kā mācīt par un caur mākslu? #ikvienam	1.4. Mākslas stila – baroka apguve, praktiski darbojoties #pamatskola #vidusskola	1.6. Kā radīt svētkus ar teātra mākslas stundu palīdzību? #pamatskola #vidusskola #sociālās zinības #valodas #paplašināta izglītības pieredze				1.7. Kā rast drosmi paust idejas? #ikvienam	1.8. Foruma teātris un varoņa stāsts – metodes pašizziņai un pašizpaušmei #vidusskola #vēsture
Darba sesija (15.15–16.15)	1.1. Kā skolēnam pieredzēt mākslu/kultūru? #ikvienam	2.2. Skolēnu pašvadītas mācīšanās iedziļinoties pilnveidē, integrējot dažādus mācību priekšmetus #sākumskola #pamatskola #dabaszinības #matemātika #datorika	2.3. Starppriekšmetu saiknes un caurviju prasmju iekļaušana mūzikas mācību stundā #pamatskola #vidusskola #ikvienam				2.7. Kādi ir formālās un neformālās mākslas izglītības kopīgie mērķi un ceļi to īstenošanā? #ikvienam	
Darba sesija (16.30–17.30)	3.3. Kustība tēlniecībā 4. klasē #dizains un tehnoloģijas	3.4. Divi pieredzes stāsti vizuālajā mākslā: "Video veidošana kā mācību darba forma radošās domāšanas prasmju apgūvē" un "Kā veicināt skolēnu radošumu un oriģinalitāti vizuālajā mākslā sākumskolā 1.4. un 4.2. tematā?" #pamatskola #valodas	3.5. Teātra tradīcija Liepājā #vidusskola #vēsture	3.6. Teātra mākslas pieredze Valmieras PII "Sprīdītis" #pirmsskola	3.7. Starppriekšmetu saikne sociālajās zinībās un vēsturē un kultūras pamatos: Latvijas Kultūras kanona vērtību pētīšanas piemērs #vidusskola #sociālās zinības #vēsture	3.8. Kultūras piedzīvošana Latvijas festivālos un notikumos #ikvienam	3.1. Vai māksla ietekmē citas dzīves jomas?	

16. augustā

Konferences atklāšana un iedvesmas stāsti

11.00–13.00 koncertdārzā "Pūt, vējiņi!"

Darba sesijas

14.00–15.00 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

1.1. Kā mācīt par un caur mākslu?

Paneldiskusija

"Skolotāj, šī nav nekāda latviešu valoda – kāpēc mums teātra stundā jāraksta?", "Tā jau tikai vizuālā māksla – neiespringsti!", "Skolotāj, mēs nevaram šodien tikai padziedāt?". Paneldiskusija par to, kādēļ mākslas un kultūras mācību priekšmeti nereti tiek asociēti ar atpūtu un ko mēs kā pedagogi varam darīt, lai veicinātu dziļu un apziņātu mācīšanos, nepazaudējot mākslais veidiem raksturīgo radošumu.

Vada: Inese Vilciņa, Skola2030 vecākā eksperte.

Piedalās: Daiga Celmiņa, Rīgas Teikas vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja; Fēlikss Rekovics, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas ģeogrāfijas skolotājs, Liepājas dabaszinību mācību jomas koordinators; Ļevs Rusilo, Rīgas Juglas vidusskolas kultūras un sociālo zinību skolotājs.

#ikvienam

1.4. Mākslas stila – baroka apguve, praktiski darbojoties

Darbnīca

Lai arī šodienas skolēni labrātāk skatās nākotnē un mazāk interesējas par dažādiem vēstures aspektiem, ir svarīgi rast veidus, kā rosināt viņus mācīties izzināt un iedziļināties kultūras procesu attīstībā. Pieredzes stāsts vēstīs par to, kā skolēnam pašvadīti, apgūstot teorētiskus faktus un darbojoties praktiski, izpētīt, piemēram, baroka laika galma dāmu atainojumu, tādējādi iepazīstot gan apģērba, grima un frizūru tendences, gan pievēršot uzmanību greznajiem un pompozajiem interjera elementiem – gleznu ierāmējumiem, tā nonākot pie zināšanām un secinājumiem par būtiskākajām šī laikmeta iezīmēm.

Una Bērziņa, Tukuma Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas un kultūras kursu skolotāja.

#pamatskola #vidusskola #vēsture

1.6. Kā radīt svētkus ar teātra mākslas stundu palīdzību?

Pieredzes stāsts

Uzzināsiet, kā, teātra mākslai kā mācību priekšmetam ienākot skolā, iespējams veidot Teātra svētkus, kur katrai klašu grupai ir savi veicamie uzdevumi, piemēram, improvizācijas, īsfilmās, plakāti vai procesā veidots iestudējums, savukārt visi šie uzdevumi saistāmi ar vērtībām un to izpratni, tādējādi rosinot skolēnus ne tikai padziļināti izprast tikumu un vērtību nozīmi ikdienas situācijās un personiski, bet arī attīstīt līderību, katra individuālās spējas un talantus, kā arī mācīties sadarboties, būt gan tolerantiem, gan arī drosmīgiem un atbildīgiem.

Ilze Karazina, Liepājas Raiņa 6. vidusskolas kursa "Kultūra un māksla I (teātra māksla)", teātra mākslas, krievu valodas, latviešu valodas un literatūras skolotāja;

Sigita Stefana, Liepājas Raiņa 6. vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, kursa "Kultūra un māksla I (teātra māksla)" skolotāja.

#pamatskola #vidusskola #sociālās zinības #valodas #paplašināta izglītības pieredze

14.00–15.00 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

1.7. Kā rast drosmi paust idejas?

Paneļdiskusija

Ideju radīšanas procesa iznākums ir neparedzams. Jo patiesi oriģinālas idejas rodas, radīšanas procesā iekļaujot elementus, kas sākotnēji šķiet pilnīgi neatbilstoši. Tādēļ ir nepieciešama drosmē:

- ideju radītājam – atļauties eksperimentēt un līdz ar to riskēt būt nesaprotamam, muļķīgam;
- tam, kurš ideju radīšanas procesu atbalsta, virza – nekritizēt, neapjukt provokatīvu vai pirmajā brīdī nesaņemtu ideju priekšā.

Paneļdiskusijā šķetināsim iespējas, kā skolotājiem vairot drosmi radīt un pēc tam paust oriģinālas idejas pašiem, kā ikdienā rosināt to darīt arī skolēniem.

Vada: **Inga Pāvula**, izglītības eksperte un supervizore.

Piedalās: **Elmārs Senkovs**, LKA asociētais profesors, prorektors mākslinieciskās jaunrades darbā, režisors; **Baiba Bartkeviča**, Liepājas koncertzāles "Lielais dzintars" mākslinieciskā vadītāja, Eiropas kultūras galavas-pilsētas 2027 projekta programmas "(ne)miers" mākslinieciskā vadītāja; **Agris Mertens**, traumatologs ortopēds, mugurkaula ķirurgs, uzņēmējs, inovatīvas akupresūras korsetes autors.

#ikvienam

1.8. Foruma teātris un varoņa stāsts – metodes pašizziņai un pašizpaušmei

Pieredzes stāsts

Gūsiet ieskatu divās metodēs, kas raisa skolēnu pašizpaušmi, radot sev un sabiedrībai nozīmīgas idejas:

- 1) brazīliešu režisora un politiskā aktīvista Augusto Boala radītais foruma teātris ir interaktīvā teātra forma ar mērķi iedziļināties problēmā;
- 2) amerikāņu rakstnieka un literatūras profesora Džozefa Kempbela formulētā varoņa stāstu metode ir domāta pašizziņai un stāstu/varoņu analizēšanai un radīšanai.

Ilze Mazpane, Ogres 1. vidusskolas skolotāja, māca vidusskolas kursu "Kultūra un māksla I: teātris", *Skola2030* vecākā eksperte, metodiķe.

#vidusskola #vēsture

15.15–16.15 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

2.1. Kā skolēnam pieredzēt mākslu/kultūru?

Paneļdiskusija

Prominenti eksperti apgalvo, ka māksla nokāpusi no zilonkaula troņa, kultūra ir mums visapkārt kā gaiss, ko elpojam, nemaz nepamanot, tāpēc tā var ietekmēt mūsu izvēles un uzskatus. Kādas ir skolēnu iespējas pieredzēt kvalitatīvas mākslas un kultūras norises un mācīties tās izprast? Diskusijā runāsim par to, 1) KUR šobrīd (pēc Covid laikā skolēns var piedzīvot augstvērtīgu un viņam piemērotu kultūru; 2) KO ņemt vērā, izvēloties no kultūras un mākslas plašā piedāvājuma; 3) KĀ virzīt skolēna kultūras pieredzi – kāda ir skolotāju, vecāku un pašu skolēnu loma un 4) KĀPĒC vispār skolēnam ir vērts pieredzēt mākslu un kultūru, un vai stāsts ir tikai par brīvas, intelligentas un atbildīgas personības attīstību?

Vada: **Aija Tūna**, kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" vadītāja.

Piedalās: **Elizabete Pavlovska**, Ziedoņa klases vadītāja; **Jānis Znotiņš**, režisors, Valmieras vasaras teātra festivāla Bērnu un jauniešu programmas vadītājs; **Dace Jurka**, Mazsalacas Kultūras centra direktore, Latvijas kultūras darbinieku biedrības valdes priekšsēdētāja; **Ginta Zalcmāne**, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Uzziņu un informācijas centra, Informācijas pakalpojumu un starpbibliotēku abonementa nodaļas vadītāja.

#ikvienam

2.2. Skolēnu pašvadītas mācīšanās iedziļinoties pilnveide, integrējot dažādus mācību priekšmetus

Pieredzes stāsts

Labās prakses piemēri, kā mērķtiecīgi vadīt pašvadītas mācīšanās procesu, integrējot dažādus mācību priekšmetus (mūzika, literatūra, dabaszinības, matemātika, datorika u. c.).

Santa Treilība, Ventspils Centra sākumskolas mūzikas skolotāja.

#sākumskola #pamatskola #dabaszinības #matemātika #datorika

2.3. Starppriekšmetu saiknes un caurviju prasmju iekļaušana mūzikas mācību stundā

Pieredzes stāsts

Kā organizēt mācību procesu, lai skolēni mācītos saskatīt kopsakarības ar reālo dzīvi, iesaistītos mācību procesa plānošanā un saskatītu starppriekšmetu saiknes un sadarbības nozīmi.

Sangrita Upeniece, V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas kursa "Kultūra un māksla" un mūzikas skolotāja.

#pamatskola #vidusskola #ikvienam

2.6. Kultūra "apēd" vai rada naudu?

Diskusija

Diskusijas fokusā kultūra un nauda jeb nemateriālā un materiālā pasaule. Vai kultūra ir piensums ekonomikai? Kā finanšu līdzekļus izlietot lietderīgi kopīgajām iedzīvotāju vajadzībām? Vai var pretnostatīt kultūru un ražošanu? Kas īsti ir pievienotā vērtība? Kā šo problemātiku aktualizēt skolā dažādos mācību priekšmetos? Diskusiju rosinās viedokļu līderi **Anda Laķe**, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, un **Uldis Lībergs**, kluba "Kursa" vadītājs. Iespēja diskutēt ikvienam klātesošajam.

Viedokļu līderi: **Anda Laķe**, LKA profesore; **Uldis Lībergs**, kluba "Kursa" vadītājs.

#ikvienam

15.15–16.15 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

2.7. Kādi ir formālās un neformālās mākslas izglītības kopīgie mērķi un ceļi to īstenošanā?

Paneldiskusija

Vai ģitārspēles pulciņā un skolā mūzikas stundās apgūtajam ir kāda saistība? Vai literārajā nometnē "Aicinājums" saprasto drīkst izmantot literatūras stundās? Vai nebūs nepareizi, ja pēcskolas teātra nodarbībās apgūto veidu, kā izprast tēla iekšējo motivāciju, izmantosim teātra mākslas stundās? Paneldiskusijā meklēsim saskares punktus formālās un neformālās izglītības mērķiem un diskutēsim par skolotāju lomu skolēna attīstībā, katram savā izglītības veidā skolojot vienu un to pašu skolēnu.

Vada: **Elīna Apsīte**, *Skola2030* vecākā eksperte.

Piedalās: **Anda Laķe**, Latvijas Kultūras akadēmijas profesore, prorektore zinātniskajā darbā un Zinātniskās pētniecības centra vadītāja, socioloģijas doktore; **Rita Lūriņa**, Latvijas Kultūras akadēmijas docente, kultūras teorijas doktore, horeogrāfe; **Baiba Veismane-Rezonga**, Talsu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotāja un jauktā kora diriģente; **Jānis Precinieks**, Carnikavas pamatskolas vizuālās mākslas skolotājs, Olaines pirmsskolas izglītības iestādes "Zīle" deju skolotājs, deju kolektīvu "Dālderītis", "Oļi", "Abi divi" vadītājs.

#ikvienam

16.30–17.30 Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātē

3.1. Vai māksla ietekmē citas dzīves jomas?

Diskusija

Vai māksla ir atsevišķa dzīves joma? Cik tā ietekmē citas dzīves jomas un otrādi? Kāda loma mākslas mijiedarbības ar citām dzīves jomām izpratnē ir skolā notiekošajam? Diskusiju rosinās viedokļu līderi **Elizabete Pavlovska**, Ziedoņa klases vadītāja, un **Mārcis Auziņš**, Latvijas Universitātes profesors, fiziķis. Iespēja diskutēt ikvienam klātesošajam.

#ikvienam

16.30–17.30 Liepājas Valsts 1. ģimnāzijā

3.3. Kustība tēlniecībā 4. klasē

Darbnīca

Darbnīcā kopīgi atbildēsim uz jautājumu: kā skolēnus iedrošināt paust oriģinālas idejas un sistemātiski attīstīt radošās domāšanas prasmes?

Ilze Čuibe-Oliņa, Lielvārdes pamatskolas vizuālās mākslas un datorikas skolotāja.

#dizains un tehnoloģijas

3.4. Divi pieredzes stāsti vizuālajā mākslā: "Video veidošana kā mācību darba forma radošās domāšanas prasmju apgūvē" un "Kā veicināt skolēnu radošumu un oriģinalitāti vizuālajā mākslā sākumskolā 1.4. un 4.2. tematā?"

Dzirdēsim divus pieredzes stāstus.

- 1) Pieredzes stāsts par to, kā skolotājs var veicināt radošumu, lai ikviens skolēns būtu radošs un veidotu oriģinālus mākslas darbus. 1.4. tematā iedvesmot un atraisīt ikvienu skolēnu brīvi darboties, attīstīt fantāziju un iztēli, zīmējot fantāzijas tēlus, veidojot pasakas ilustrāciju, pēc kuras latviešu valodas stundā katrs rakstīja savu pasaku. Savukārt 4.2. tematā – kā ar skicēšanas un vienkāršas domu kartes veidošanu var veicināt skolēnu radošumu, izstrādājot literārajam darbam animācijas sižetu.
- 2) Mācību uzdevumos skolēniem "Manas čības piedzīvojums" (4. kl.) un "Reportāža" (6. kl.) parādīta divu mācību priekšmetu skolotāju sadarbības iespēja, starpdisciplināritāte, projekta darba metode, diferencēta un individuāla pieeja mācībām.

Sadarbība vienmēr ir jauns izaicinājums, interesants darba process, un ļoti bieži gala rezultāts pārspēj gaidīto.

Inta Veinšteina, Salaspils 1. vidusskolas vizuālās mākslas skolotāja;

Iveta Gabrāne, Balvu pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja;

Gunta Blauma, Balvu pamatskolas latviešu valodas skolotāja.

#pamatskola #valodas

3.5. Teātra tradīcija Liepājā

Pieredzes stāsts

"TEĀTRA TRADĪCIJA LIEPĀJĀ. XVIII–XX GS." Aptuveni 15 minūšu garais un spraigais videostāsts ar muzikāliem iestarpinājumiem un bagātīgu vizuālo materiālu, ko veido daudzu publisko un privāto arhīvu fotogrāfijas, drukāti teksti un apstrādāti videoieraksti, var būt vērtīgs mācību materiāls, izzinot teātra attīstības procesu Liepājā. Vienlaikus tas ir arī nacionālais kultūras mantojums, jo Liepājas teātra tradīcija un personības ir cieši saistītas ar visu Latviju. Šī mantojuma dokumentēšanu videostāstā, radošo un pētniecības procesu komentēs tā veidotājas.

Vēsma Lēvalde, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes docente, Kurzemes Humanitārā institūta pētniece, *Dr. art.*;

Sandra Okuņeva, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes lektore, *Mg. philol.*, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas teātra mākslas skolotāja.

#vidusskola #vēsture

3.6. Teātra mākslas pieredze Valmieras PII "Sprīdītis"

Pieredzes stāsti

Kā strādāt ar pirmsskolas vecuma bērniem teātra mākslā, izmantojot vecumposmam atbilstošus izteiksmes līdzekļus un pieejas.

Linda Eglīte un Inīta Miglava, Valmieras PII "Sprīdītis" skolotājas.

#pirmsskola

3.7. Starppriekšmetu saikne sociālajās zinībās un vēsturē un kultūras pamatos: Latvijas Kultūras kanona vērtību pētīšanas piemērs

Pieredzes stāsts, kā skolēni veido pārskata pētījumu par paša izvēlētu Latvijas Kultūras kanona vērtību, noformējot to atbilstoši akadēmiskās rakstīšanas principiem un vizualizējot iegūtos secinājumus.

Edgars Bērziņš, LU PPMF un Mācībspēka mācībspēks, starptautiskās vidusskolas "Exupery" Humanitārā departamenta vadītājs, *Cambridge International*, humanitāro zinātņu eksaminācijas speciālists.

#vidusskola #sociālās zinības #vēsture

3.8. Kultūras piedzīvošana Latvijas festivālos un notikumos

Sarunu darbnīca

Nu jau noteikti ir izdevies datora ekrānu iemaiņīt pret īstiem, dzīviem un autentiskiem iespajdiem dabā, koncertos, izstādēs un citos kultūras notikumos! Iegūtie iespajdi klātesamības mirklī, pamanītās tendences piedzīvotajos kultūras notikumos un domas par to, kā no tā veidot saikni ar mācību saturu – kā piedzīvoto dokumentēt, kā izvērtēt, kā reflektēt par to mācību procesā, kā rosināt jauniešus piedzīvot kultūru? Kā stundās gūtās zināšanas transformējas mākslas piedzīvošanā? Pa to visu – sarunu darbnīcā, kurā piedalīsies dažādu festivālu un notikumu organizatori un eksperti, lai kopīgi analizētu tendences un diskutētu par kultūras norišu apmeklēšanas nozīmību, jauniešu iesaisti, kultūras pieredzēšanas ieguvumiem personības attīstības procesā un pieredzējuma mijiedarbību mācību procesā.

Vada: Inese Pitkeviča, Rīgas Kultūru vidusskolas direktora vietniece, kultūras kursu skolotāja, ādas plastikas māksliniece, un Kārlis Blumfelds, dīdžejs un pasākumu vadītājs, Biznesa augstskolas "Turība" lektors.

Piedalās: Jānis Znotiņš, režisors, Valmieras vasaras teātra festivāla Bērnu un jauniešu programmas vadītājs; Lilīta Pudule, LNMM izglītības programmu kuratore; Valda Dārgais, Gulbenes novada vēstures un mākslas muzeja direktore; Sabīne Vandāna, Valmiermuižas kultūras biedrības vadītāja; Lauma Bērza, LNKC Folkloras un tautas mūzikas eksperte, festivāla "Baltica" pārstāve; Edgars Āboliņš, starptautiskā Mūzikas un mākslas festivāla "LABA DABA" pārstāvis.

#ikvienam

Vakara sarunas

20.00–22.00 Liepāja ceļā uz Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027 klubā "Kursa"

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ